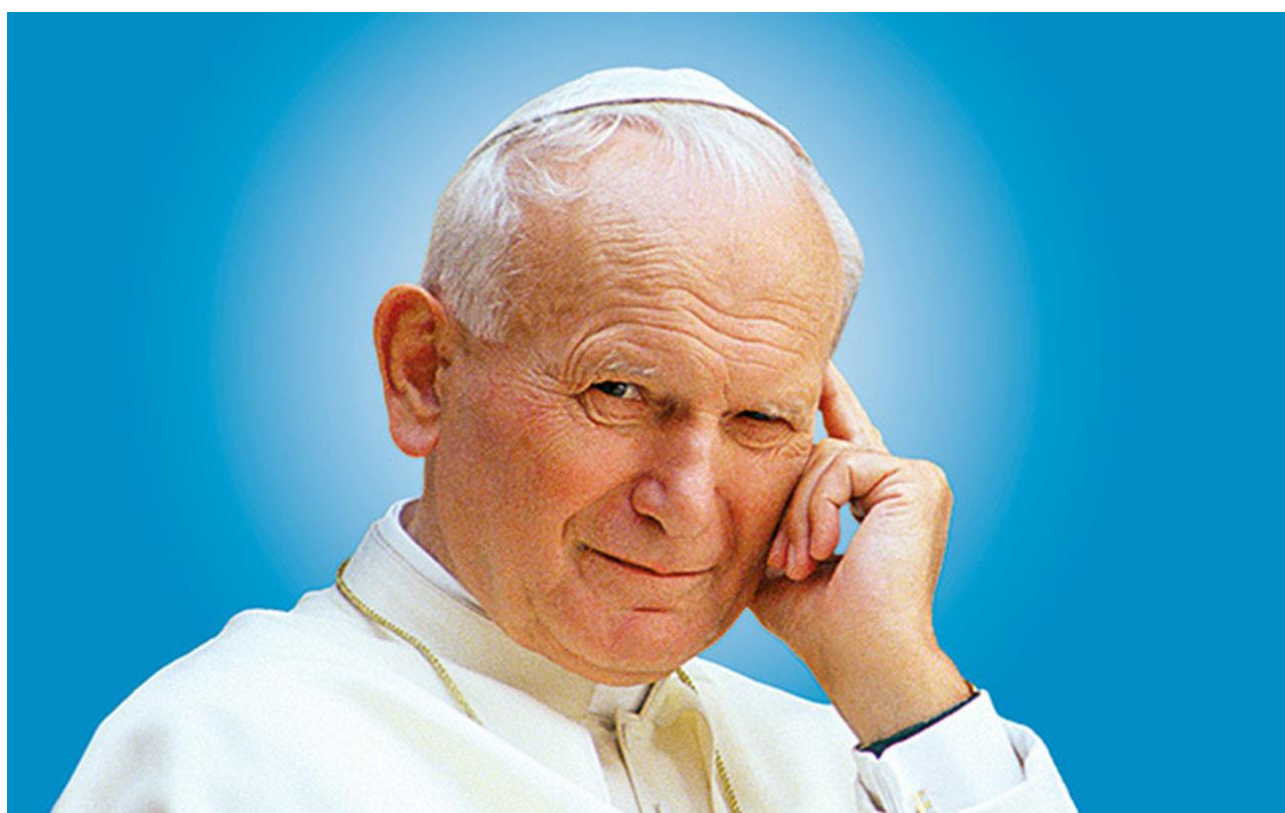

Formy upamiętnienia pontyfikatu Jana Pawła II w Polsce

Pamięć o pontyfikacie Bł. JANA PAWŁA II w inicjatywach samorządów, instytucji i towarzystw oraz stowarzyszeń.

Wybór ks. Kardynała Karola Wojtyły - Metropolity Krakowskiego na Stolicę Piotrową (16.X.1978r.) stał się szczególnym wydarzeniem nie tylko dla kościoła katolickiego, ale również dla narodu polskiego z którego pochodził ten kolejny 264 papież kościoła powszechnego - Jan Paweł II . Papież rodem z Polski – NASZ PAPIEŻ przez blisko 27 lat (26 lat 5 miesięcy i 17 dni) posługi na Stolicy Piotrowej w okresie swojego pontyfikatu (trzeciego pod względem długości w historii papieństwa !) pozostawił po sobie nie tylko ogromny dorobek myśli i przesłań, ale pielgrzymując po całym niemal świecie w tym 8 - krotnie do Polski spowodował nieprawdopodobną ilość różnorodnych form upamiętnienia wydarzeń związanych z jego 105 pielgrzymkami niemal do wszystkich krajów świata i znaczącymi inicjatywami również w łonie Kościoła – liczne encykliki, adhortacje, nowy Katechizm Kościoła Katolickiego , ustanowienie licznych diecezji itp.

Do najbardziej powszechnych form upamiętnienia pontyfikatu w skali naszego kraju należą m.in.: emisje znaczków pocztowych, monet i banknotu, edycje medali, wydawnictw książkowych i albumowych, nadawanie imienia Jana Pawła II placówkom oświatowym, różnym instytucjom oraz organizacjom, nazewnictwo imieniem Jana Pawła II ulic, placów, mostów, osiedli, parków, budowy pomników, ustanawianie tablic pamiątkowych, nadawania przez samorządy tytułu Honorowego Obywatela, nadanie dla Jana Pawła II przez niektóre polskie uczelnie tytułu Doktora Honoris Causa itp. inicjatywy, a w tym najnowszej inicjatywy powstałej w 2012r. zawierania społeczności lokalnych patronatowi Bł. Jana Pawła II (Świdnica, Wadowice, Oborniki Wielkopolskie i Bełchatów). Szczególna radość i uniesienie przejawiała się w przeróżnych inicjatywach realizowanych tak lokalnie jak i w skali ogólnokrajowej w dziedzinie twórczości literackiej i poetyckiej – powstanie w 1983r. Bractwa Literackiego Białego Pasterza w Krakowie, muzycznej w postaci pieśni i opracowań przeróżnych utworów muzycznych, malarstwa i grafiki, rzeźby itp. Oczywiście były to inicjatywy ludzi ale także inspiracje różnego rodzaju stowarzyszeń kulturalnych czy towarzystw o charakterze regionalnym.

Kolejne rocznice i wydarzenia związane z przebiegiem pontyfikatu Papieża Polaka inspirowały do tworzenia w następnych latach stałych elementów pamięci wynikającej z ogromnego poczucia patriotyzmu i więzi emocjonalnej z Janem Pawłem II.

Nazwy instytucji i inicjatyw.

Jeszcze za życia Jana Pawła II i tuż po Jego odejściu do Domu Ojca upamiętniono Jego pontyfikat nadając m.in. imię papieża dla 4 bibliotek (obecnie jest ich 6), 4 chórów, przez posadzenia dębów (500) wyhodowanych z poświęconych przez Niego żołądź - jeden z tych dębów również z inicjatywy autora opracowania zasadzono w czerwcu 2006r. na terenie Wyższego Seminarium Duchownego we Lwowie - Brzuchowicach), ustanawiając domy Jego imienia : 1 katechetyczny, 3 pielgrzymów, 9 Pomocy Społecznej, 2 rekolekcyjnych czy 1 samotnej matki. Jego imieniem nazwano (tylko) jedną w Polsce górę – Groń koło Andrychowa, Wzgórze w Dzierżoniowie, a 5 polskich miast ma w swoim herbie elementy z herbu papieskiego (Częstochowa, Ostrów Wielkopolski, Owczarnia, Radom i Zakopane).

Jan Paweł II patronuje klubom sportowym, nazwano też imieniem JP II molo w Sopocie, 3 mosty mają Jego imię (Gdańsk, Zgorzelec, Puławy), 6 osiedli mieszkaniowych, 14 parków i 11 przedszkoli. W 1995r. Jego imię przyjął port lotniczy w Krakowie – Balicach. 4 miasta nazwały Jego imieniem ronda, 3 skwery, 1 wybrzeże. W Krakowie tuż po odejściu Papieża do Domu Ojca imię JP II przyjął stadion piłkarski Jego ulubionego klubu „Cracovia” a Dyrekcja Regionalna Kolei w Krakowie uruchomiła specjalny Pociąg Papieski na trasie Kraków – Wadowice.

W 2000r. powstało jedyne w Polsce (w Rejowcu Fabrycznym (na Lubelszczyźnie) i na świecie! Stowarzyszenie Kolekcjonerów Pamiątek Jego Pontyfikatu w Krakowie Fundacja Szlaki papieskie a także przy Konferencji Episkopatu Polski powołano do życia instytucję Dzieła Nowego Tysiąclecia którego znaczącą inicjatywą są Dni Papieskie. Niewątpliwą ciekawostką jest nadanie w Wadowicach Jego imienia dla Szkoły Muzycznej oraz powstanie chyba jedynej na świecie orkiestry dętej w Kałuszynie oprócz wcześniej wspomnianych 5 chórów. Imię Wielkiego Papieża posiada 19 placówek szpitalnych, 6 hospicjów, a także Zespół Opieki Paliatywnej w Olsztynie i 3 inne Zespoły Opieki Zdrowotnej.

Do ciekawostek można zaliczyć nazwanie im. JP II wieży widokowej w Szymbarku i Gniewinie k/o Żarnowca „Kaszubskie Oko”, realizację przez wytwórnię zegarów w Toruniu „METRON” trzech tzw. zegarów papieskich, wykonanie przez sławną firmę ceramiczną „Jopek” kaganka papieskiego, ustanowienie Krajoznawczej Odznaki Turystycznej przez ruch Światło i Życie z Krakowa, ustanowienie szlaków kajakowych na pojezierzu drawskim, nadanie drugim pod względem długości w kraju planotom w Rawiczu imienia papieskiego.

Pojawiło się w minionym okresie dużo różnych stowarzyszeń i fundacji z Jego imieniem. Wizerunki JP II pojawiły się na 21 witrażach kościelnych w tympanonie w Katedrze Opolskiej, a także na drzwiach kościelnych w Katedrze w Gnieźnie, Opolu, Szczecinie, Przemyślu i przygranicznej Medyce koło Przemyśla! Ponad 70 polskich kompozytorów dedykowało Ojcu Świętemu swoje utwory muzyczne, a w 2 opery - w 2007r. „Via Sancta” i w 2011r. „Jan Paweł II na Podhalu” Samoistne Imię „Jan Paweł II” posiadają 52 dzwony w różnych parafiach. Szczególną formą pamięci o Bł. Janie Pawle II jest też inspirowane przez społeczności lokalne sprowadzanie do poszczególnych parafii Jego relikwii – kropla krwi, włos, fragment sutanny czy skrwawionych fragmentów bandażu.

Jan Paweł II na znaczkach Poczty Polskiej

Poczta Polska pierwszy znaczek pocztowy poświęcony JP II wydała w 1979 r. z okazji Jego I pielgrzymki do Polski, a ostatni to seria poświęcona Karolowi Wojtyłce w postaci bloczków znaczkowych – „30 rocznica wyboru Karola Wojtyły na papieża” 2008 r., „Śladami Karola Wojtyły - Wadowice” 2010 r., „Beatyfikacja Papieża Jana Pawła II” 2011 r., „Śladami Karola Wojtyły - Niegowić” 2011 r i „Śladami Karola Wojtyły - Kraków” w 2012 r. W Polsce wizerunek JP II ukazał się na 34 edycjach, w 67 wizerunkach i tzw. 8 bloczkach przy nakładzie emisyjnym wg stanu na dzień 31.12.2012 r. – 175 262 000 szt.

Niewątpliwą wartość kolekcjonerską ma zbiór ok. 90 znaczków podziemnej tzw. poczty „Solidarności” edytowanych w drugim obiegu w okresie stanu wojennego i do mniej więcej 1990r. z wizerunkami JP II w nakładzie trudnym do ustalenia bowiem służyły one często jako tzw. cegiełki wspierające „podziemną” działalność tej organizacji. Znaczki te nie były z zasady ząbkowane i nie stosowano pod spodem kleju z tej racji. (Katalog Jan Paweł II- Pielgrzym Pokoju na znaczkach poczty Podziemnej w Polsce w l.1982-1990 Zbigniew Endzel).

Jan Paweł II w numizmatyce.

Jan Paweł II może poszczycić się tym, że jego wizerunek pojawił się praktycznie na monetach obiegowych i kolekcjonerskich we wszystkich państwach, które odwiedził, a w przypadku Polski monetą również obiegową (2zł) oraz jedynym w skali światowej banknotem o nominale 50zł wyemitowanym w 2006 r. z okazji XXVII rocznicy Jego wyboru na papieża. Swoistą ciekawostką jest wydany nieoficjalnie pierwszy tzw. „para banknot” z wizerunkiem Jana Pawła II na wzorze amerykańskiego dolara o nominale 20 zł.- 1 stycznia 1982 r. i przedstawia on wizerunek JP II oraz napis na awersie i rewersie „Rzeczpospolita Solidarna”; nakład trudny do ustalenia.

Do 1995r. na wycofanych z obiegu banknotach 50, 100, 500 i 1000 zł. stosowano w wolnym polu specjalne nadruki z wizerunkami JP II oraz informacją dotyczącą określonych wydarzeń związanych z papieżem. Monety z JP II realizowano w srebrze, złocie, platynie, a także stopi mosiądz – nikiel. W Polsce do 2011 r. wybito: 3.535.767 szt. monet w 46 edycjach. W złocie (Au) wybito 27 742 szt. W srebrze (Ag) – 3.497.742 szt., a z stopu Ni/Zn/Al. - 10 200 szt.. Wspomniany banknot o nominale 50 zł. autorstwa art. grafika Andrzeja Heidricha z wizerunkiem JP II (o charakterze kolekcjonerskim) wyemitowano w nakładzie 2 000 000 szt. Z data emisji 16.X.2006r. Szczególną chociaż bardzo popularną formą upamiętniania wybitnych osób oraz znaczących historycznie wydarzeń jest wybijanie / tłoczenie/ odlewanie medali podobnie jak monet z różnych metali - najczęściej szlachetnych, a także ich realizacja, m.in. w porcelanie, szkle, różnorodnych tworzywach czy nawet w skórze.

Pierwszy medal w skali światowej dla JP II ukazał się już 22.X.1978r. z inicjatywy mennicy watykańskiej (projekt R. Vistoli). W Polsce pierwsze medale ukazały się już na początku pontyfikatu tj. w 1979r. Autorami byli najwybitniejsi polscy artyści - medalierzy, m.in. Stanisława Wątróbska, Ewa Olszewska – Borys, Stanisław Sikora, prof. Łukowiaka czy prof. Józefa Stasiński. Duże znaczenie w realizacji medali na początku pontyfikatu miała Firma „Ars Christiana”, a także Mennica Państwowa. Wiele medali odlewanych było również w prywatnych odlewniach twórców lub odlewniach paru Akademii Sztuk Plastycznych. Szacuje się, iż w kraju zrealizowano ok. 1500 wzorów (wg. P. Zbigniewa Nestorowicza z Lublina).

Wydawnictwa książkowe - albumowe

Odnosnie pamięci o Janie Pawle II w zakresie wydawnictw można przypuszczać, że w trakcie pontyfikatu JP II w skali całego świata ukazało się co najmniej 70 - 80 tys. tytułów praktycznie we wszystkich językach globu ziemskiego. Od maleńkich książeczek aż do ogromnych albumów, poprzez relacje z pielgrzymek, a kończąc na bogatych ilustracjami wydań, nie ma praktycznie tematu dotyczącego przebiegu pontyfikatu JP II, którego by nie opisano i nie udokumentowano. W Polsce od początku pontyfikatu do chwili obecnej wszelkie oficyny wydawnicze (świeckie i kościelne) czy osoby indywidualne opublikowały ponad 2,5 tys. tytułów. Praktycznie do 1987 przeważały na rynku wydawniczym oficyn kościelnych m.in. „Kalwarianum”, „Bernardinum”, „O.Marianów”, „Salwatoriaków” Św. Stanisława B.M z Krakowa. czy Św. Pawła z Częstochowy, św. Wojciecha z Poznania, św. Jacka z Katowic Instytut Wydawniczy PAX, Społeczny Instytut Wydawniczy ZNAK itd.

W każdym mieście po kolejnych bytnościach Jana Pawła II, ukazywały się relacje a także albumy, w czym bez wątplenia ewenementem jest Wydawnictwo Diecezjalne w Sandomierzu, które w trakcie pielgrzymki JP II do Polski w 1999 r. w nocy drukowało wydawnictwo książkowe miejsca dziennego pobytu papieża, które było dostępne już w sprzedaży następnego dnia!

Dzięki wybitnym polskim fotografikom P. Rzepeckiego, Gałazki czy Bujaka przy współpracy z Arturo Marim z Watykanu powstało o Nim szereg przepięknych „pomnikowych” albumów fotograficznych. Od wielu lat realizowana jest wyjątkowo piękna seria albumów wśród których prymat wiedzie wydawnictwo „BIAŁY KRUK” z Krakowa. W tym miejscu pragnę przypomnieć o edycjach autorstwa Jana Pawła II (4)w okresie trwającego pontyfikatu tj. - „Dar i tajemnica”, „Wstańcie chodźmy”, „Tryptyk Rzymski”, „Pamięć i Tożsamość- rozmowy na kanwie Milenium”), a także wydań jego poezji i twórczości z okresu z przed wyboru na Stolicę Piotrową (poezje i dramaty Wydawnictwo Literackie – Kraków).

Obecnie wiele tych wydań wzbogaconych jest o nagrania tekstów i wystąpień papieża na płytach CD, DVD a wcześniej utrwalano je na kasetach VHS, płytach analogowych czy kasetach magnetofonowych.

Placówki oświatowe im. Jana Pawła II

Na przełomie lat 80/90 pojawiły się licznie wraz z szkołami katolickimi inicjatywy nadawania tym placówkom oświatowym imienia Jana Pawła II – Karola Wojtyły. Z czasem imię papieża czy kardynała K. Wojtyły zaczęły przyjmować świeckie szkoły podstawowe, a następnie nowo otwierane gimnazja i różne zespoły szkół. Ciekawostką stanowi nadanie tego imienia również dla 14 przedszkoli i 12 zespołów szkolno -przedszkolnych .

Obecnie im. Jana Pawła II w Polsce nosi ok. 1200 placówek oświatowych m.in. szkoły podstawowe 306, gimnazja 261, szkoły średnie 13, zespoły szkół – 125 z których większość ma swoje sztandary z wizerunkiem Ojca Świętego, tablice pamiątkowe z cytataми Jego myśli i wypowiedziami , a często znajdują się w nich popiersia Ojca Świętego i izby pamięci patrona szkoły. Wspomniane placówki oświatowe skupione są w ogólnopolskiej tzw. Rodzinie Szkół Jana Pawła II z diecezjalnymi strukturami. Dla praktycznie wszystkich wspomnianych placówek oświatowych dzień nadania imienia jest świętem szkoły. W 2006r. w Płocku powstał nawet ogólnopolski Hymn Szkół Jana Pawła II autorstwa muzykologa i kompozytora ks. Hieronima Chamskiego . 10 Ośrodków Szkolno – wychowawczych realizuje program wychowania wg nauczania Jana Pawła II.

Imię Jana Pawła II przyjęły też następujące uczelnie wyższe (5) : Wyższa Uczelnia Suwalsko Mazurska w Suwałkach 2000r., Wyższa Szkoła Zawodowa w Białej Podlasce , Wyższe Seminarium Duchowne w Siedlcach , Katolicki Uniwersytet Lubelski w Lublinie -2005r. oraz Wyższa Zachodnia Szkoła Handlu i Finansów Międzynarodowych w Zielonej Górze. Tytuł Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II dekretem papieża Benedykta XVI w 2010r. otrzymała uczelnia teologiczna w Krakowie.

Ulice, place, osiedla, parki im. Jana Pawła II

Po wizycie w Polsce w 1991 roku zrodziła się inicjatywa podejmowana przez samorządy lokalne nadawania najczęściej głównym ulicom - 210 w różnych miejscowościach i placom - 43 miejskim im. Jana Pawła II. Pojawiły się również aleje - 25, ronda – 7, bulwary - 3, a także skwery - 3 i parki - 19. W Przemysłu wzdłuż rzeki przepływającej przez miasto ustanowiono Wybrzeże Jana Pawła II. Każdorazowo nadanie takiego imienia było efektem inicjatywy mieszkańców lub działaczy samorządowych . Każda z tych inicjatyw poparta była stosowną uchwałą danego samorządu potwierdzoną później stosownym oznakowaniem w terenie . W 19 miejscowościach w kraju znajdują się piękne parki papieskie, a w 6 mieszkańcy mieszkają na osiedlu noszącym Jego imię.

Pomniki Jana Pawła II

Pierwszy pomnik papieża Polaka pojawił się już w 1979 r. w Meksyku, gdzie JP II odbył swoją pierwszą pielgrzymkę. Również w tym samym roku w tajemnicy postawiono w Polsce pomnik dla JP II w postaci płyty na postumencie z cementu ufundowali przyjaciele ks. Karola Wojtyły z tzw. rodziny na pojezierzu mazurskim (jest to pierwszy pomnik papieża w kraju).

Kolejne polskie pomniki pojawiały się głównie na terenach kościelnych, aby po 1990 roku „wyjść na centralne ulice i place różnych miejsc i miejscowości ”. Pomniki realizowane były praktycznie z wszystkich możliwie materiałów - z granitu, marmuru, brązu, spiżu, a nawet z drzewa, czy... z soli, jak w kopalni w Wieliczce. Ogromne zapotrzebowanie na taką formę upamiętnienia spowodowało , że pojawiła się masowa produkcja pomników z różnorodnych żywic epoksydowych .

W Polsce projektowaniem pomników JP II zajmuje się grupa tak wybitnych rzeźbiarzy, jak prof. Dźwigaj, Konieczny czy Stasiński. Jednym z największych pomników w Polsce jest pomnik z granitu strzebińskiego w Świebodzicach o wadze ponad 30 ton. Do pomników zaliczane są też ogromne głazy z tablicami pamiątkowymi – największy z nich znajduje się na Błoniach w Krakowie o wadze 12 ton przywieziony z Tatrzańskiego Parku Narodowego. Cała seria pamiątkowych głazów z tablicami znajduje się na trasie rzeki Słupia, na którym odbywają się międzynarodowe spływy kajakowe im. Jana Pawła II, a także głazy z tablicami przy Dębach Jana Pawła II. Szacuje się, że w Polsce postawiono ich ok. 400-450 do 2005r., z czego po śmierci papieża ok. 100.

Są w Polsce miasta, które mają po 2- 3 i więcej pomników (Warszawa, Kraków, Lublin, Częstochowa). Do pomników zaliczane są również papieskie obeliski, a jest ich co najmniej 18. Specyficznymi pomnikami są również kościoły z wmurowanymi kamieniami węgielnymi pochodzącymi np. z Watykanu - Placu Świętego Piotra gdzie w 1981r. miała miejsca próba zamachu na Jego życie, Asyżu,

Lourdes. Szczególną wartość w tym temacie ma opracowanie p.t. „Miedziany pielgrzym” Kazimierza Ożoga – (Pomniki Jana Pawła II w Polsce w l. 1980-2000 – PWSZ w Głogowie 2007r.)

Tablice pamiątkowe

Tablice pamiątkowe poświęcone Naszemu Papieżowi najczęściej występują we wszystkich placówkach oświatowych oraz w instytucjach noszących imię Jana Pawła II. Realizowane one były i są głównie w granicie, marmurze, na płytach i blachach metalowych, odlewach, a także nietypowo np. w drewnie czy gipsie. Często na tablicach obok dedykacji ich fundatorów czy wykonawców oraz herbu papieskiego znajdują się teksty zawierające cytaty z myśli i słów wypowiedzianych przez tego papieża. Tablice występują samoistnie na budynkach i obiektach sakralnych oraz świeckich, albo uzupełniają np. pomniki figurowe, głazy pamiątkowe czy drzewa. Po śmierci JP II 2.04.2005r. tablice stały się doskonałym miejscem dla przejawiania kultu Błogosławionego szczególnie w tych miejscowościach, w których Jan Paweł II nigdy osobiście nie był, bądź też przebywał ale w okresie sprzed wyboru na papieża.

Doktor Honoris Causa polskich uczelni

Jan Paweł II był nie tylko wybitnym teologiem, ale również filozofem i etykiem władającym 16 językami obcymi a w tym biegle ośmioma!. W 1948 r. ks. Karol Wojtyła uzyskał w Watykanie tytuł doktora nauk, a w 1953 r. habilitował się na UJ w Krakowie dochodząc do naukowego stopnia profesora. Jego macierzystą uczelnią w Polsce w tej sytuacji był Uniwersytet Jagielloński. Uczelnia ta jako pierwsza w Polsce nadała mu 12 maja 1983 roku tytuł Doktora Honoris Causa, a w ślad za nią tytuł ten otrzymał na KUL - u 17 czerwca 1983r. gdzie był przez kilkanaście lat wykładowcą, Akademii Górniczo – Hutniczej w Krakowie- 2 lutego 2000 r., na Uniwersytecie Adama Mickiewicza Poznaniu- 26 lutego 2001 r., Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie dn.15 grudnia 2001 r., Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 17 grudnia 2001 r., Uniwersytecie Opolskim w Opolu 10 grudnia 2004 r., Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu 22 czerwca 2004r. i jako dziewiąty w Polsce na Uniwersytecie Rzeszowskim 20 lutego 2005 r. Tytuł ten został odebrany już po śmierci Ojca Świętego przez Abp. Stanisława Dziwisza Metropolitę Krakowskiego.

Z okazji 50 rocznicy habilitacji Jan Paweł II otrzymał wyjątkowe wyróżnienie w postaci Złotego Lauru Akademickiego, który nadało Mu w dowód wielkiego uznania za dorobek naukowy 13 Wrocławskich Uczelni. W większości przypadków wnioski o nadanie tytułów pochodził z inicjatywy Wydziałów Teologicznych lub Filozoficznych wyżej wymienionych uczelni, które przedstawiały stosowną laudację. W naszych zbiorach jest pełna! dokumentacja tej formy uznania JP II.

Dęby Jana Pawła II

„Niech wasza praca pomoże uratować piękno polskich lasów dla dobra naszej Ojczyzny i jej mieszkańców.” Jan Paweł II.

Takie słowa skierował Jan Paweł II w Rzym, 28.04.2004 r. do uczestników pielgrzymki krajowej polskich leśników poświęcając przy tym kosz z żołądziami. Jesienią 2003r. leśnicy z Dolnego Śląska zebrali celowo żołądzie z dębu „Chrobry” aby zawieźć je z pielgrzymką do Watykanu z okazji swojego jubileuszu. (Dąb „Chrobry” to najstarszy dąb szypułkowy w Polsce. Rośnie w Piotrowicach (woj. dolnośląskie). Za pomnik przyrody uznany 24 marca 1967 r. Jego wiek ocenia się na ok. 750 lat (szacunkowy „rok narodzin” – 1265). Jest to najstarsze drzewo rosnące w Polsce, choć nie tak sławne jak dąb „Bartek”. Od czasów Polski Piastowskiej w dobrej kondycji dotrwał do dnia dzisiejszego osiągając przy tym imponujące rozmiary: rozpiętość korony wynosi ok. 16 m, wysokość 29 m, a obwód pnia 992 cm, pierśnica 315,5 cm (trzeci dąb pod względem objętości drewna znajdujący się w środkowej Europie). Objętość drzewa to około 90 m³ – i jest największa wśród dębów polskich. „Chrobry” ma silnie rozwiniętą koronę i grube konary przechodzące w gałęzie o bujnym ulistnieniu. Pień i niektóre konary są w środku puste. Mimo sędziwego wieku wciąż owocuje wydając zdrowe żołądzie. Imię „nadało” mu niegdyś dziecko, które patrząc na potęgę drzewa powiedziało, że jest wielki jak Chrobry). Ponad 300 leśników ze wszystkich Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych w Polsce (RDLP), pod duchowym przewodnictwem swojego duszpasterza bp. Edwarda Janiaka, wzięło udział w tym wyjeździe. Pojechali, by prosić Ojca Świętego, człowieka, którego osobisty

stosunek do spraw przyrody był powszechnie znany, o słowa otuchy, duchowe wsparcie i błogosławieństwo. Wspomniane żółędzie zostały poświęcone przez Jana Pawła II podczas prywatnej audiencji w dn. 28 kwietnia 2004r. Ojciec Święty dotykał przywiezionych w koszu żółędzi, z uwagą słuchał informacji o dębie, o celu tego przedsięwzięcia i z serca je pobłogosławił.

W szkółce kontenerowej w Nędzy na terenie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie – jednej z nowocześniejszych w Europie – wyhodowano z nich 500 sadzonek. Każda z nich posiada stosowny certyfikat z nadanym kolejnym numerem. Z wyhodowanych drzewek, decyzją ówczesnego Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych P. Andrzeja Matysiaka, po jednej sadzonce otrzymały 438 nadleśnictwa, po 3 każde z 17 RDLP, a pozostałe rozdysponował Dyrektor Generalny. Część drzewek posadzono w pierwszym roku, pozostałe – przy udziale księży, biskupów i znamienitych osób – zaszczyliły szczególne miejsca w kraju wiosną i jesienią 2006 r. Zamierzeniem leśników polskich było jest, aby dęby te rosły w całym kraju, w miejscach szczególnie związanych z działalnością Jana Pawła II i żeby były żywym i długowiecznym – jak dąb „Chrobry” – pomnikiem czasów, gdy po ziemi chodził Papież-Polak.

Posadzone dęby, synonimy trwałości, siły, opierania się wszystkim dziejowym burzom, zarówno historycznym, jak i przyrodniczym, będą stanowić dla potomnych świadectwo Wielkiego Pontyfikatu Jana Pawła II oraz wierności Bogu i Ojczyźnie składanej przez polskich leśników. Papieskie Dęby nie tylko upamiętniają zmarłego Papieża- mają znaczenie symboliczne – łącząc dwa tysiąclecia dziejów Państwa Polskiego.

Jodły papieskie

„Żywe pomniki beatyfikacji Jana Pawła II” to projekt realizowany w okresie od 9 marca do 29 kwietnia 2011r. w placówkach szkolnych i oświatowych województwa świętokrzyskiego. W bardzo szerokim zakresie inicjatyw, m.in. plastycznych, literackich, muzycznych, teatralnych, konkursowych itp. przy każdej z 294 placówek posadzono tzw. jodły papieskie (ABIES alba MILL).

Dostawcą drzewek było Państwowe Gospodarstwo Leśne Nadleśnictwa Kielce. Do każdego drzewka uczestnicy projektu otrzymali specjalny certyfikat oraz świadectwo udziału w projekcie z Kuratorium Oświaty.

Inne drzewka papieskie

Zbilansowania wymaga seria innego rodzaju drzewek i drzew wysadzanych w całym kraju, którym nadano imię Jana Pawła II – lipy, sosny, dęby. Drzewka te były przekazywane przez nadleśnictwa bez specjalnych certyfikatów na wniosek mieszkańców, stowarzyszeń, towarzystw czy innych instytucji.

Jan Paweł II Honorowym Obywatelem polskich samorządów

Jan Paweł II jest pierwszym papieżem, który przy swojej wyjątkowej skromności zaakceptował nadawanie Mu tytułu Honorowego Obywatela. W czerwcu 1981r. jako pierwszy samorząd w Polsce taki tytuł nadał Mu samorząd Jego rodzinnego miasta Wadowice. Kolejnym miastem, które postanowiło tak uczcić naszego papieża była Częstochowa, której klasztor na Jasnej Górze z wizerunkiem Czarnej Madonny jest nieodłącznie kojarzony z kultem Maryjnym Ks. Karola Wojtyły, a następnie Jana Pawła II. Uchwałę taką samorząd Częstochowy przyjął 27.05.1991r. na XIV Nadzwyczajnej Sesji Rady Miasta. Po Wadowicach i Częstochowie uczynił to samorząd miasta z którym był wyjątkowo mocno związany- Jego Kraków, który w dn. 24.09.1993r. nadał mu ten tytuł m.in., cyt. „w dowód wdzięczności za posługę jaką pełnił będąc Metropolitą Krakowskim”.

Pierwszą gminą wiejską której Jan Paweł II został Honorowym Obywatelem stała się nomen omen Gmina Wadowice Górne - 26.04.1996r.- wówczas położona w woj. małopolskim a obecnie w podkarpackim Do podjęcia podobnej uchwały przez samorząd m. st. Warszawy- 25.03.1996r., tytuł Honorowego Obywatela nadały Mu : Piekary Śląskie, Żywiec, Bielsko – Biała, Skoczów i Łomża. Po 1996r. wspomniany tytuł otrzymał w 1997r. od 14 samorządów, w 1998r. od 13, a w 1999r. od 179! przy czym ostatni raz ten tytuł otrzymał w 2010r. od samorządu m. Jawor na Dolnym Śląsku. Na dwa dni przed Jego odejściem do Domu Ojca został Honorowym Obywatelem m. Pajęczno w woj. łódzkim. Podobną uchwałę później podjął jeszcze tylko w 2008r. samorząd Bolkowa w woj. dolnośląskim. Bez precedensu było też nadanie tego szczytnego tytułu 27.05.1999r. przez

samorząd województwa podlaskiego oraz przez dwa samorzady powiatów – 31.05.1999r. Nowosądeckiego oraz 08.12.1999r. Oświęcimskiego. Na mapie samorządowej Polski występuje 16 województw, 379 powiatów (w tym 65 tzw. grodzkich) i 2478 gmin z tego 1586 wiejskich, 586 miejsko-wiejskich oraz 306 miejskich. Łącznie jest to 2873 jednostek samorządowych różnych szczebli z czego 296 jak wspominałem podjęło stosowne uchwały o nadaniu Janowi Pawłowi II tytułu Honorowego Obywatela co daje 10,3 % ogółu tak wyróżnionych.

Nasze Społeczne Centrum Pontyfikatu Jana Pawła II działające w strukturze Stowarzyszenia Pamięć Jana Pawła II dane na ten temat gromadziło już od 1997r. natomiast od 5 lipca 2012r. do 12 grudnia 2012r. sfinalizowano ten temat JAKO JEDYNE ! w kraju poprzez zebranie dokumentów źródłowych oraz szeregu innych związanych z tym faktem inicjatywy nadania tytułu, realizacji jego, a w niektórych przypadkach przekazania aktu nadania tytułu osobiście Ojcu Świętemu.

Z wyjątkową determinacją, konsekwencją i poświęceniem a niestety czasem z wielkim trudem dotarliśmy do samorządów Miast i Gmin Papieskich, z których niestety aż 37 ! nawet nie wiedziało, że poprzednie Rady podjęły takie uchwały i ten Wielki Papież jest ich Honorowym Obywatel. Wykonana przez nas całkowicie społecznie! i z takim trudem praca daje nam obraz szczególnej formy upamiętnienia Bł. Jana Pawła II w Polsce, która to forma pozwala na wzmocnienie budowy „fundamentu” pamięci o Nim.

W układzie województw ustaliliśmy, że tytuł ten Jan Paweł II uzyskał w następującej ilości w kolejnych województwach: dolnośląskie – 6, kujawsko – pomorskie – 43, lubelskie – 3, lubuskie – 12, łódzkie – 15, małopolskie – 23, mazowieckie – 45, podkarpackie – 45, podlaskie – 8, pomorskie – 21, śląskie – 17, świętokrzyskie – 3, warmińsko mazurskie – 10, wielkopolskie – 36 i zachodniopomorskie – 9. Niestety pomimo pomocy Marszałka woj. opolskiego i jego służb nie udało się ustalić czy jakkolwiek samorząd tego województwa podjął taką uchwałę. Uchwałą władz samorządowych i wolą społeczeństwa w 2012r. pojawiła się nowa interesująca forma utrwalenia pamięci o Bł. Janie Pawle II w postaci zawierzenia temu Patronowi wszystkich swoich mieszkańców. Uczyniły to samorzady” Świdnika – 08.05.2012r., Wadowic – 18.05.2012r., Obornik Wlkp. -27.06.2012r. i Bełchatowa-21.10.2012r.

Towarzystwa, Stowarzyszenia i inne organizacje w pamięci dla JP II

Biorąc pod uwagę, że w trakcie 8 pielgrzymek do Polski Jan Paweł II odwiedził wszystkie województwa spotykając się z wiernymi wszystkich polskich 44 Diecezji oraz fakt, że odwiedził 55 miast w tym parę wielokrotnie jak Warszawa, Kraków, Częstochowa, Wadowice, a także to że jeszcze przed wyborem na Stolicę Piotrową był w przeróżnych zakątkach Polski jako biskup, arcybiskup a następnie kardynał, pozostało po nim wiele „śladów”, które dzisiaj „inventaryzuje” i upamiętnia Fundacja Szlaki Papieskie z Krakowa.

Kolejne rocznice wyboru na papieża i Jego pielgrzymek do kraju dawały i dają impuls dla stowarzyszeń i towarzystw regionalnych w całym kraju do włączania się w przeróżny sposób w uroczystości, np. Mszy Świętej (występy zespołów artystycznych, przekazywanie darów, itp. form aktywności), inscenizacji teatralnych, spotkań i prezentacji. Po Jego śmierci natomiast bardzo intensywnie rozpoczęto poszukiwania śladów bytności Karola Wojtyły, upamiętniania Jego pobytu w formie tablic pamiątkowych a także organizowania przeróżnych wielotematycznych konkursów wiedzy o Jego życiu i pontyfikacie, festiwali czy wspomnianych prezentacji. To właśnie na Towarzystwa i Stowarzyszenia oraz społeczności lokalne spadł ten przemysł i bezcenny przywilej oraz obowiązek budowania „fundamentu pamięci” o błogosławionym JP II dla przyszłych pokoleń. Do takich najbardziej znanych są te omówione wyżej.

mgr Ryszard Zawadowski

**Społeczne Centrum Dokumentacji
Stowarzyszenia Pamięć Jana Pawła II**

www.stowjanpawel2.rejowiec.pl

[prawa autorskie opracowania zastrzeżone ®]